

MIJN PATIËNT VERTOONT COVID-19 SYMPTOMEN. WAT NU?

1. Wat is de gevalsdefinitie voor COVID-19?

Een mogelijk geval van COVID-19 is een persoon met

- minstens één van de volgende hoofdsymptomen die acuut ontstaan zijn, zonder andere duidelijke oorzaak : hoest; dyspnoe; thoracale pijn; acute anosmie of dysgeusie;
OF
- minstens twee van de volgende symptomen, zonder andere duidelijke oorzaak, koorts; spierpijn; vermoeidheid; rhinitis; keelpijn; hoofdpijn; anorexie; waterige diarree; acute verwardheid; plotse val
OF
- verergering van chronische respiratoire symptomen (COPD, astma, chronische hoest...), zonder andere duidelijke oorzaak.

Opmerking: voor een kind jonger dan 3 jaar of in kleuterklas (3 tot 5 jaar) wordt een test enkel aanbevolen als het kind voldoet van mogelijk geval van COVID-19 EN de klinische toestand een ziekenhuisopname vereist OF het resultaat impliceert dat er maatregelen moeten worden genomen om nauwe contacten te beschermen.

De andere kinderen in de bubbel van de kinderopvang/kleuterklas waar een bevestigd geval gediagnosticeerd werd en die symptomen van mogelijke COVID-19 ontwikkelen, zullen ook worden getest, aangezien het testresultaat zal bepalen of familieleden (en andere nauwe contacten) al dan niet in quarantaine moeten worden geplaatst.

Kinderen in het lager- of secundair onderwijs die onder hetzelfde dak wonen als een bevestigd COVID-19 geval, moeten in quarantaine worden gezet en worden getest, zoals beschreven in [de contact procedure](#).

Meer informatie over de [gevalsdefinitie](#) en de [procedure voor kinderen](#) vindt u bij Sciensano.

Daarnaast hebben de Belgische verenigingen voor kindergeneeskunde een document opgesteld over het [schoolgaan van kinderen met comorbiditeiten](#) en een lijst met [veel gestelde vragen over de pediatrische populatie](#).

2. Welke acties dien ik te ondernemen als huisarts? Welk telefonisch advies geef ik aan mijn patiënt die COVID-19 symptomen vertoont?

- Blijf meteen thuis.
- De huisarts voert een **telefonische anamnese** en kan volgende vragen stellen:
 - ▶ Heeft u koorts? (>38°C)
 - ▶ Kan u moeilijk ademen?
 - ▶ Moet u hoesten
 - ▶ Moet u niezen?
 - ▶ Heeft u neusloop? (niet van toepassing: verstopte neus)
 - ▶ Heeft u keelpijn?
 - ▶ Voelt u zich griepig?
- Vraag de patiënt reeds een **lijstje** op te maken van de mensen waarmee hij/zij de voorbije dagen contact heeft gehad. Deze lijst wordt enkel gebruikt indien de patiënt positief test.
 - ▶ Wie?
Mensen met wie de patiënt contact had vanaf 2 dagen voor de covid-symptomen tot het moment van isolatie (bv. collega's, een vriend of vriendin waarmee hij/zij ging wandelen, gezinsleden, etc.). Geef duidelijk aan dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen hoog risico contacten en laag risico contacten.
 - ▶ Wat?
Deze lijst bevat o.a.: naam, telefoonnummer, geboortedatum.
- Indien u beslist om te testen, **maak een afspraak** voor de patiënt conform de lokale afspraken (in praktijk, testcentra, ...).
 - ▶ Vraag aan de patiënt of hij de app 'CoronaAlert' gebruikt. Is dat het geval? Vraag dan aan de patiënt om in de app de knop 'Genereer de code' aan te klikken en vul de startdatum van de symptomen in.
 - ▶ U maakt bij elke test **verplicht** een eForm (COVID-19: Labo-aanvraag bij vermoeden van besmetting SARS-CoV-2) aan om de contact tracing te kunnen opstarten. Meer informatie vindt u [hier](#). In het eForm zijn er nu extra velden voorzien om de test met de info uit de CoronaAlert app te linken.
 - ▶ Indien u beslist om bij de patiënt **lokale contact tracing** op te starten, meldt de patiënt aan volgens de afspraken in uw kring/ eerstelijnszone.

3. Welke attesten dien ik op te stellen?

- U stelt een **arbeidsongeschiktheidsattest** op indien de patiënt symptomen vertoont.
- In afwachting van het resultaat van de test en bij een sterk klinisch vermoeden van besmetting (epidemiologische link en/of het vertonen van typische symptomen zoals anosmie), kunt u beslissen om de huisgenoten en andere nauwe contacten al in **quarantaine** te plaatsen.

Meer informatie voor administratieve bepalingen vindt u [hier](#).

4. Hoe bekomt de patiënt het resultaat van de test?

- U belt de patiënt op of de patiënt belt u op (eventueel tijdstip af te spreken).
- Verwijs de patiënt door naar www.mijngezondheid.be. Inloggen kan met de e-id of its me app.
- Indien de patiënt de **CoronAlert** app heeft, kan hij daar ook het resultaat op downloaden.

5. De patiënt test positief. Wat moet de patiënt weten?

- Geef voldoende uitleg aan de patiënt. (Gebruik hiervoor de patiëntenfiches van Domus Medica)
- De patiënt moet gedurende 7 dagen in isolatie
 - ▶ Na de 7 dagen **klachtenvrij**? = einde isolatie
 - De **isolatie wordt opgeheven** ten vroegste 7 dagen na aanvang van de symptomen EN tot ten minste 3 dagen zonder koorts EN met verbetering van de ademhalingssymptomen. Conform het gewijzigde testbeleid van 21 oktober hoeft een indexpatiënt geen tweede keer getest te worden. Het is gekend dat PCR testen nog lange tijd na de besmettelijke periode positief kunnen blijven.
 - **Zorgpersoneel** moet bij de terugkeer naar het werk nog te allen tijde een chirurgisch mondmasker dragen totdat de symptomen volledig zijn verdwenen EN tot ten minste 14 dagen na het optreden van de symptomen.
 - ▶ Na de 7 dagen **nog klachten**? = vraag de patiënt om opnieuw contact op te nemen met de huisarts. Klachtenvrij betekent dat je minstens 24 uur geen symptomen meer vertoont. Je huisgenoten blijven in quarantaine.
- **Contactopvolging**
 - ▶ Motiveer de patiënt om zo snel mogelijk de **eigen nauwe contacten te verwittigen**.
 - ▶ Het contact tracing center of de lokale contact tracing zal **contact met de patiënt** opnemen om de personen die zij de laatste dagen zag op de hoogte te stellen via SMS.
 - ▶ Zij zullen de patiënt contacteren via telefoon, dit kan via het nummer **02/214.19.19** of via sms op het nummer **8811**. Indien lokale contact- en bronopsporing wordt opgestart zal dit via een ander telefoonnummer zijn.
 - ▶ Als de patiënt de oproepen niet beantwoordt, kan een **medewerker bij hem/haar langskomen**.
 - ▶ De huisarts vermeldt ook dat de huisgenoten van het callcenter een quarantaine attest zullen krijgen voor de volle tien dagen, vanaf het begin van de symptomen van de patiënt.

6. De patiënt test negatief. Wat moet de patiënt weten?

- De huisarts beslist hoe lang de **arbeidsongeschiktheid van de patiënt** nog moet duren.
- Indien de huisarts op basis van de klinische inschatting oordeelt dat een **vals-negatief** resultaat waarschijnlijk is (bv. aard en evolutie van de symptomen, mogelijke blootstelling aan bevestigd geval, geen andere meer waarschijnlijke etiologie, laboparameters...)
 - ▶ gelden dezelfde maatregelen rond **arbeidsongeschiktheid** als voor een bevestigd geval;
 - ▶ moet de huisarts het negatieve laboresultaat in de centrale database overschrijven door het invullen van **eForm 2** 'COVID-19: Aanvraag contactopvolging bij negatief labo-onderzoek SARS-CoV-2'
- Indien de huisgenoten in **quarantaine** waren, kunnen zij hun normale activiteiten hernemen.

7. Wat is het verschil tussen quarantaine en isolatie?

- **Isolatie:**

Isolatie geldt voor bevestigde gevallen (i.e. positieve test) ook als deze asymptomatisch zijn. Essentiële verplaatsingen mogen niet. Indien de patiënt de enige is binnen het gezin die besmet is, dan moet de patiënt zich zoveel mogelijk isoleren van het gezin (vb. ergens anders slapen, apart eten met eigen bestek,...)

- ▶ Minstens 7 dagen
- ▶ De huisarts beslist hoe lang deze periode duurt

- **Quarantaine:**

De duur van de quarantaine thuis is ten minste 10 dagen na het laatste risicovolle contact. Buitengaan is enkel toegestaan voor kleine essentiële aankopen (voeding, apotheek,...), maar enkel indien niemand anders hiervoor kan zorgen en per uitzondering. Hierbij moet een mondmasker in textiel gedragen worden, de hygiënische maatregelen strikt nageleefd worden en direct contact met andere mensen vermeden worden.

Indien tijdens de quarantaineperiode bij een huisgenoot COVID-19 bevestigd wordt, begint de periode van 10 dagen opnieuw voor de asymptomatische huisgenoten die aan deze nieuwe patiënt werden blootgesteld, vanaf het laatste contact (of indien isolatie van het bevestigde geval niet mogelijk is, vanaf het einde van de isolatieperiode van het bevestigde COVID 19 geval). Zie [schema](#).

Tijdens de 10-daagse quarantaineperiode EN de 4 dagen na het einde van de quarantaine moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- ▶ Bijzondere aandacht moet worden besteed aan **basishygiënemaatregelen**
- ▶ Voor alle verplaatsingen buitenshuis moet een **mondmasker** gedragen worden (voor personen > 12 jaar).
- ▶ Contacten moeten hun gezondheid zorgvuldig in de gaten houden (**zelfcontrole**). Als er symptomen optreden, moet de huisarts (telefonisch) worden gecontacteerd om de noodzaak van een test te beoordelen.
- ▶ **Sociale contacten** moeten tijdens de quarantaineperiode worden vermeden en tijdens de 4 dagen na afloop van de quarantaineperiode zoveel mogelijk beperkt. Er moet steeds een afstand van 1,5 m worden aangehouden.

Meer informatie vindt u [hier](#).

8. Extra informatiebronnen

Meer algemene informatie over het coronavirus kan u [hier](#) raadplegen.

Meer informatie over contactonderzoek vindt u [hier](#).

MIJN PATIËNT HAD CONTACT MET EEN COVID POSITIEF PERSOON. WAT NU?

1. Onderscheid tussen hoog risico contacten en laag risico contacten

Hoog risico contacten of nauwe contacten zijn personen waarbij het risico op besmetting als 'hoog' beschouwd wordt. Nauwe contacten zijn bijvoorbeeld een huisgenoot, een collega die naast de patiënt zit op kantoor, een vriend(in),....

Voorbeeld: Een persoon met een cumulatief contact van minstens 15 minuten binnen een afstand van <1,5 m ("face to face") waarbij het mondmasker bij één van de personen niet correct gebruikt is.

Laag risico contacten zijn personen waarbij het risico op besmetting als 'laag' beschouwd wordt. De patiënt dient gedurende 14 dagen extra waakzaam te zijn na het laatste contact met de zieke.

Voorbeeld 1: een persoon die meer dan 15 minuten contact heeft gehad met een COVID-19 patiënt op een afstand van <1,5 m ("face to face"), maar waarbij beiden adequaat een mondmasker hebben gebruikt (neus en mond bedekt).

Voorbeeld 2: een persoon die zich in dezelfde kamer/gesloten omgeving bevond met een COVID-19 patiënt, maar daarbij minder dan 15 minuten binnen een afstand van <1,5m was. Dit omvat, onder andere, de hele afdeling in een kinderkribbe/kleuterschool (<6 jaar), mensen die in dezelfde ruimte werken of samen in een wachtkamer zaten.

Voorbeeld 3: hoog risico contacten van de nauwe contacten van de indexpatiënt zijn laag risico contacten en hoeven bijgevolg niet in quarantaine.

In de richtlijn van Sciensano worden de 'hoog risico contacten' en 'laag risico contacten' uitgebreider omschreven. Deze kan u raadplegen via de [link](#).

2. Wat zijn de maatregelen voor hoog-risico contacten?

- Hoog-risico contacten zonder symptomen worden vanaf 21 oktober niet meer getest tot en met 15 november. Indien zij symptomen vertonen, moeten zij onmiddellijk de huisarts contacteren.
- De periode van **quarantaine** voor hoog-risico contacten die niet getest worden, wordt vastgelegd op 10 dagen met aansluitend 4 dagen extra waakzaamheid.
- 'dag 0' is steeds de dag van het laatste hoog-risico contact. Voor personen die onder hetzelfde dak wonen, kan dat laatste hoog-risico contact op verschillende momenten vallen, afhankelijk van het gedrag van het indexgeval. Indien het indexgeval zich niet kan of wil isoleren van zijn huisgenoten (bv. in geval van jonge kinderen), zal het laatste hoog-risico contact pas op het

einde van de besmettelijke periode (isolatieperiode) van het indexgeval zijn. Om een langdurige quarantaine en secundaire besmettingen binnen het huishouden te vermijden, is het aan te raden om ook binnen het huishouden de isolatieregels strikt toe te passen, zie hygiëneadvies voor de patiënt en zijn omgeving.

- De patiënt mag buiten maar in **eigen tuin/terras** en voor het legen van de brievenbus.
- De patiënt mag de woning enkel verlaten voor **strikt noodzakelijke aankopen** (bv. voeding en geneesmiddelen). Hij/zij draagt hierbij altijd een **mondmasker** en **vermijdt contact** met anderen.
- De patiënt ontvangt thuis **geen bezoek**.
- De patiënt belt de huisarts wanneer hij/zij **symptomen** zoals hoesten of koorts krijgt.
- Tijdens de 10-daagse quarantaineperiode EN de 4 dagen na het einde van de quarantaine moeten naast de bovenstaande maatregelen de volgende **maatregelen** worden genomen:
 - ▶ Bijzondere aandacht moet worden besteed aan basishygiënemaatregelen
 - ▶ Contacten moeten hun gezondheid zorgvuldig in de gaten houden (zelfcontrole). Als er symptomen optreden, moet de huisarts (telefonisch) worden gecontacteerd om de noodzaak van een test te beoordelen.
 - ▶ Sociale contacten moeten tijdens de quarantaineperiode worden vermeden en tijdens de 4 dagen na afloop van de quarantaineperiode zoveel mogelijk beperkt. Er moet steeds een afstand van 1,5 m worden
- Indien tijdens de quarantaineperiode bij een huisgenoot COVID-19 bevestigd wordt, begint de periode van 10 dagen opnieuw voor de asymptomatische huisgenoten die aan deze nieuwe patiënt werden blootgesteld, vanaf het laatste contact (of indien isolatie van het bevestigde geval niet mogelijk is, vanaf het einde van de isolatieperiode van het bevestigde COVID-19 geval)

3. Wat geldt voor gezondheidswerkers?

- Het nieuwe testbeleid vanaf 21 oktober geeft een **uitzondering** aan gezondheidswerkers. Gezondheidswerkers, zelfs indien ze asymptomatisch zijn, kunnen zich nog steeds op dag 5 laten testen. Bij een negatief resultaat mag de quarantaine stoppen. Bij een positief resultaat worden zij zelf indexpatiënt.
- Zorgverleners aan COVID-19 patiënten en laboratoriummedewerkers die stalen van COVID-gevallen hanteren en daarbij de aanbevolen **persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)** dragen (zie [aanbevelingen voor het rationeel gebruik van maskers](#)), worden niet beschouwd als contacten. Net als bij de bevolking in het algemeen, geldt voor hen wel een algemene aanbeveling om strikte handhygiëne toe te passen en op afgesloten openbare plaatsen een mondmasker te dragen.
- Een zorgverlener wordt beschouwd als een **hoog-risico contact** als er tijdens de zorg of het medisch onderzoek van een COVID-19 patiënt een contact binnen een afstand van 1,5 m is geweest, zonder gebruik van de aanbevolen persoonlijke beschermingsmiddelen. Met uitzondering van aerosoliserende procedures of langdurige blootstelling aan een bevestigde patiënt zonder masker, wordt het chirurgisch masker als adequaat beschouwd.
- Zorgverleners die zich in dezelfde kamer bevonden als een COVID-19 patiënt zonder persoonlijke beschermingsmiddelen, maar nooit binnen 1,5 m van de patiënt, worden beschouwd als een **contact met een laag risico**.

4. Wie schrijft het quarantaine attest en heeft mijn patiënt recht op een uitkering als hij 10 dagen in quarantaine moet?

- In principe wordt een getuigschrift van quarantaine opgesteld door medewerkers van het call center die dat doen op autoriteit van de Regionale Gezondheidsinspecteurs.
- In afwachting van het testresultaat kan de huisarts of behandelend arts, indien hij een sterk vermoeden heeft dat de indexpatiënt positief is aan COVID-19, wel al aan de huisgenoten vragen om zoveel mogelijk thuis te blijven (bv. telewerken indien mogelijk). Hij kan hiervoor een tijdelijk getuigschrift van quarantaine opstellen, bv. voor 48u, totdat het testresultaat gekend is.
- Indien het testresultaat positief is en de huisarts dit met de patiënt bespreekt, kan hij eventueel al de quarantaine-certificaten (die geïntegreerd zijn in de EMDs) opstellen voor de huisgenoten indien hij ook hun huisarts is.
- Uitkering bij quarantaine?
 - ▶ De werknemers uit de particuliere sector en de ambtenaren aan wie gevraagd wordt om in quarantaine te gaan, kunnen nog steeds een loon/wedde ontvangen, op voorwaarde dat telewerk mogelijk is. Dit is volgens het beleid van de werkgever. Het quarantaineattest moeten ze bezorgen aan hun werkgever.
 - ▶ Indien dat niet mogelijk is, kunnen de werknemers uit de particuliere sector een tijdelijke werkloosheidsuitkering wegens het coronavirus ontvangen op basis van het geneeskundig quarantainegetuigschrift dat ze aan de werkgever bezorgen. Dit getuigschrift kan worden gebruikt tot het einde van de voorziene periode voor het specifieke stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens het coronavirus.
 - ▶ De zelfstandigen die in quarantaine worden geplaatst en die hun activiteit gedurende tenminste zeven opeenvolgende kalenderdagen stopzetten, kunnen via hun socialeverzekeringsfonds een overbruggingsrecht aanvragen.

5. Wat zijn de maatregelen voor laag risico contacten?

Quarantaine

- Quarantaine is niet nodig voor asymptomatische laag risico contacten.
- Er wordt aanbevolen om de sociale contacten tot een minimum te beperken en 1,5 m afstand te houden.

Andere maatregelen

- Extra aandacht besteden aan de basis hygiënemaatregelen (bv. was regelmatig de handen, hoest/nies in een zakdoek).
- Voor verplaatsingen buitenshuis moet een mondmasker in textiel gedragen worden voor personen > 12 jaar.

Testing

- Afname van een test om een infectie uit te sluiten bij asymptomatische personen is niet nodig.
- Bij ontwikkelen van symptomen die compatibel zijn met COVID-19 moet de patiënt contact opnemen met de huisarts.

MIJN PATIËNT KOMT TERUG UIT HET BUITENLAND. WAT NU?

Sinds 16 oktober heeft de Europese Unie een kaart gepubliceerd waarin alle Europese landen een code hebben gekregen. Meer informatie en reisadvies per land kan u terugvinden via <https://diplomatie.belgium.be/nl>

Europese landen kunnen bijkomende beperkingen opleggen, bv. als bepaalde steden of gemeenten door de lokale overheid opnieuw in lockdown gebracht worden of als er op basis van epidemiologische criteria een zeer hoog risico voor besmetting lijkt te zijn.

1. Wat als de patiënt uit een rode zone terugkomt?

- Iedere patiënt die terugkeert naar België moet een PLF (Passenger Locator Form) invullen
- Na het invullen van het PLF krijgt elke reiziger via e-mail een QR code toegestuurd, als bewijs dat het PLF ingevuld werd. Daarbij moet ook een zelfevaluatie document ingevuld worden.
- Indien uit het PLF en het zelfevaluatie document blijkt dat u terugkeert uit een rode zone en mogelijk risico op besmetting gelopen hebt, zal de patiënt bijkomend per sms gevraagd worden om minstens 10 dagen in quarantaine te gaan.
- Indien de patiënt symptomen vertoont, dient hij zich te laten testen.

2. Wat als de patiënt uit een oranje zone terugkomt?

Er is **geen test nodig** voor asymptomatische personen die terugkomen uit een oranje zones; wel moeten zoals voor iedereen de algemeen geldende maatregelen in België gevolgd worden.

3. Wat als de patiënt uit een groene zone terugkomt?

Er geldt **geen enkele verplichting**: noch quarantaine, noch test.